לז א מיי׳ פ״ו מהלכות מעה״ק הלכה ב:
לח ב מיי׳ פ״ג מהל׳ מעילה הלכה י:
לט ג מיי׳ פ״ד מהל׳ מעילה הלכה ז:
מ ד ה מיי׳ פ״ג שם הלכה י:

רבינו גרשום

מצותו. המנחות כו׳. אבל מועל בקומץ עד שישרף כולו ויצא לבית הדשן כדין אמורי חטאת ואשם: אפר תפוח. היינו לאחר שהרים תרומת הדשן ושמו אצל המזבח למטה והנשאר בדשן שעל גבי המזבח היה צוברו ביחד ועושהו עגול כעין תפוח וגבוה כעין כובע ואח״כ היה פושט בגדיו ולובש בגדיו גרועים והיה מוציאו חוץ למחנה לבית הדשן וההוא קאמר הנהנה מאותו אפר תפוח: ר׳ יוחנן סבר. כיון דצריך הוצאת הדשן בגדי כהונה דההוא ולבש בגדים אחרים היינו בגדי כהונה אלא שפחותים מן הראשונים בקדושתיה קאי ומועלין בו אפילו לאחר תרומת הדשן: תנן מועלין בה עד שתצא לבית הדשן. משמע דאע״ג דנתרמה תרומת הדשן מועלין בה עד שתצא לבית הדשן (מועלין): קשיא לרב. אימא עד שתראה לבית הדשן מועלין בו כלומר עד שעת שתורם לתרומת הדשן מועלין בו. אבל מאחר שנתרם ששוב אותו הנשאר ראוי ועומד הוא להוצאת הדשן שוב אין בו מעילה והיינו כרב: וכולן שפקעו מעל גבי המזבח. לארץ לא יעלו במסכת זבחים בפרק המזבח מקדש קתני ואלו אם עלו ירדו בשר קדשי קדשים כו׳ הצמר שבראשי כבשים ושיער שבזקן התישים (שמחובר לאימור) והעצמות והגידים וקרנים וטלפים בזמן שהן מחוברין יעלו שנאמר והקטיר הכהן את הכל המזבח: פרשו לא יעלו. וכולן שהיו בראשו של מזבח ופקעו מעל גבי המזבח לא יחזיר: וכן גחלת שפקעה. בגחלת דאימורין קאמר אלא מגחלת דעצים קאמר דאי מאימורין ודאי הוא חייב להחזיר דהא לא נעשת מצותו עד שנתרמה תרומת הדשן: מעל גבי המזבח לארץ הוא דלא יחזיר. הא על גבי המזבח כגון שפקע מצד זה של מזבח לצד זה על גבי המזבח יחזיר ומדקא דייקינן יחזיר משמע נמי דאפילו פקע לאחר הרמת הדשן נמי על המזבח לצד המזבח יחזיר ומדצריך להחזיר ש״מ דמועלין בו לאחר הרמת הדשן והיינו כר׳ יוחנן וקשיא לרב: אמר לך רב שאני גחלת דאית בה מששא. משום הכי חשיבא וצריכה חזרה ומועלין בה אפילו לאחר הרמת הדשן אבל דשן דאין ביה מששא לא: איכא דמותיב להך גיסא. טעמא דגחלת דאית בה מששא כי פקעה מעל גבי המזבח יחזיר. לארץ לא יעלו במסכת זבחים בפרק המזבח מקדש קתני ואלו אם עלו ירדו בשר קדשי קדשים כו׳ הצמר שבראשי כבשים ושיער שבזקן התישים (שמחובר לאימור) והעצמות והגידים וקרנים וטלפים בזמן שהן מחוברין יעלו שנאמר והקטיר הכהן את הכל המזבח: פרשו לא יעלו. וכולן שהיו בראשו של מזבח ופקעו מעל גבי המזבח לא יחזיר: וכן גחלת שפקעה. בגחלת דאימורין קאמר אלא מגחלת דעצים קאמר דאי מאימורין ודאי הוא חייב להחזיר דהא לא נעשת מצותו עד שנתרמה תרומת הדשן: מעל גבי המזבח לארץ הוא דלא יחזיר. הא על גבי המזבח כגון שפקע מצד זה של מזבח לצד זה על גבי המזבח יחזיר ומדקא דייקינן יחזיר משמע נמי דאפילו פקע לאחר הרמת הדשן נמי על המזבח לצד המזבח יחזיר ומדצריך להחזיר ש״מ דמועלין בו לאחר הרמת הדשן והיינו כר׳ יוחנן וקשיא לרב: אמר לך רב שאני גחלת דאית בה מששא. משום הכי חשיבא וצריכה חזרה ומועלין בה אפילו לאחר הרמת הדשן אבל דשן דאין ביה מששא לא: איכא דמותיב להך גיסא. טעמא דגחלת דאית בה מששא כי פקעה מעל גבי המזבח לא יחזיר. לארץ לא יעלו במסכת זבחים בפרק המזבח מקדש קתני ואלו אם עלו ירדו בשר קדשי קדשים כו׳ הצמר שבראשי כבשים ושיער שבזקן התישים (שמחובר) והעצמות והגידים והקרנים והטלפים בזמן שהן מחוברין יעלו שנאמר והקטיר הכהן את הכל המזבח: פרשו לא יעלו. וכולן שהיו בראשו של מזבח ופקעו מעל גבי המזבח לא יחזיר ואין בהן מעילה: וכן גחלת שפקעה מעל גבי המזבח. ולא מיירי בגחלת דאימורים אלא בגחלת דעצים קאמר דאי הוי גחלת דאימורים הוי חייב להחזיר שהרי לא נעשית מצותן עד שנתרמה תרומת הדשן ומשמע נמי אפילו בגחלת שנתפוח מיירי דא״א שלא היו גחלים מעורבין באפר שנבור בתפוח ואם נפלה הגחלת מן התפוח לאש של מערכה ואח״כ פקעה הגחלת מן האש של מערכה לארץ לא יחזיר ואין בה מעילה: [1] ומן האדן על גבי המזבח הוא דלא יחזיר הא על גבי המזבח. כגון שפקע מלא זה של מזבח ללא אחר שבמזבח: [2] יחזיר. ומדקא דייקי׳ דיחזיר משמע דמועלין בו אפילו לאחר תרומת הדשן והיינו כר׳ יוחנן וקשיא לרב: אמר לך רב שאני גחלת דאית בה מששא. משום הכי חשיבא לבחזירה ומועלין בה אפילו לאחר הרמת הדשן אבל דשן דאין ביה מששא לית ביה מעילה: איכא דמותיב להך גיסא טעמא דגחלת דאית ביה מששא. דכי פקעה [3] מעל גבי המזבח יחזיר הא אפר דלית ביה מששא אפילו על גבי המזבח לאחר תרומת הדשן אין בו מעילה קשיא לר׳ יוחנן אמר לך רבי יוחנן ה״ה דאפילו אפר תרומת הדשן ואמר לך רבי יוחנן ה״ה דאפילו גחלת דאית ביה מששא אפילו לגבי מזבח אין מועלין בו בשלמא לרב ניחא אלא לרבי יוחנן קשיא אמר לך רבי יוחנן הוא הדין דאפילו אפר והיינו טעמא דקתני גחלת [4] קאתי לאשמועינן דאפילו גחלת דאית בה מששא כי פקעה מעל גבי המזבח לא יחזיר איתמר הנהנה מבשר קדשי קדשים לפני זריקת דמים ואמורי קדשים קלים לאחר זריקת דמים רב אמר [5] מה שנהנה יפלו לנדבה ולוי אמר יביא דבר שכולו למזבח [6] תניא כוותיה דלוי מעילה זו להיכן הולכת [7] הלמידין לפני חכמים אומרים יביא דבר שכולו למזבח מאי ניהו [8] קטרת [9] תניא כוותיה דרב הנהנה מדמי חטאת ומדמי אשם עד שלא קרבה חטאתו [10] יוסף ויביא חטאתו ועד שלא קרבה אשמו יוסף ויביא אשמו [11] [7] קרב חטאתו ילכו לים המלח כבר קרב אשמו יפלו לנדבה [12] הנהנה מקדשי קדשים לפני זריקת דמים ואימורי קדשים קלים לאחר זריקת דמים מה שנהנה יפלו לנדבה [13] כל קרבנות המזבח למזבח קרבנות קדשי בדק הבית לבדק הבית קרבנות צבור לנדבת צבור **הא גופה קשיא** [14] עד שלא קרבה חטאתו יוסף ויביא חטאתו משקרבה חטאתו ילכו לים המלח וקתני כל קרבנות המזבח למזבח ול״ש דאיכפור בעלים ול״ש היכא דלא איכפור רישא ר׳ שמעון היא דאמר כל חטאת שכיפרו בעליה תמות

מיתיבי [1] וכולן [2] שפקעו מעל גבי המזבח לא יחזיר וכן גחלת שפקעה מעל גבי המזבח לא יחזיר [3] הא על גבי המזבח יחזיר בשלמא לר׳ יוחנן ניחא אלא לרב קשיא אמר לך רב שאני גחלת דאית [4] ביה מששא איכא דאמר לה להך גיסא טעמא משום גחלת דאית ביה מששא הא אפר דלית ביה מששא אפילו לגבי מזבח אין מועלין בו בשלמא לרב ניחא אלא לרבי יוחנן קשיא אמר לך רבי יוחנן הוא הדין דאפילו אפר והיינו טעמא דקתני גחלת [5] קאתי לאשמועינן דאפילו גחלת דאית בה מששא כי פקעה מעל גבי המזבח לא יחזיר איתמר הנהנה מבשר קדשי קדשים לפני זריקת דמים ואמורי קדשים קלים לאחר זריקת דמים רב אמר [6] מה שנהנה יפלו לנדבה ולוי אמר יביא דבר שכולו למזבח [7] תניא כוותיה דלוי מעילה זו להיכן הולכת [8] הלמידין לפני חכמים אומרים יביא דבר שכולו למזבח מאי ניהו [9] קטרת [10] תניא כוותיה דרב הנהנה מדמי חטאת ומדמי אשם עד שלא קרבה חטאתו [11] יוסף ויביא חטאתו ועד שלא קרבה אשמו יוסף ויביא אשמו [12] [7] קרב חטאתו ילכו לים המלח כבר קרב אשמו יפלו לנדבה [13] הנהנה מקדשי קדשים לפני זריקת דמים ואימורי קדשים קלים לאחר זריקת דמים מה שנהנה יפלו לנדבה [14] כל קרבנות המזבח למזבח קרבנות קדשי בדק הבית לבדק הבית קרבנות צבור לנדבת צבור וקתני כל קרבנות המזבח למזבח ול״ש דאיכפור בעלים ול״ש היכא דלא איכפור רישא ר׳ שמעון היא דאמר כל חטאת שכיפרו בעליה תמות

וכולן שפקעו מעל גבי המזבח לא יחזיר. בפרק המזבח מקדש (זבחים דף פח:) מאימתי [15] וטולפים [16] דקאמר מיירי בהו בריש״א דהך דהא אם פרשו לא יעלו פירוש פירשו הצמרות והגידים מן הבשר שהיו מחוברין ועלה קאי הך סיפא וקאמר וכולן בין מחוברין בין פירשו מעל גבי המזבח לא יחזיר וכן גחלת שפקעה מעל גבי המזבח לא יחזיר הא על גבי המזבח יחזיר בשלמא לר׳ יוחנן דאמר לעיל גבי מעילה דלאחר תרומת הדשן נמי אכתי לא נעשית מצותו הא ניחא דהכא אמרינן יחזיר אלא לרב קשיא אמאי יחזיר כיון דנעשית מצותו דסלקא דעתך דגחלת כמו אפר וא״ת לישני דולאי לאחר תרומת הדשן הוי שפיר נעשית מצותו ולא אמרינן הכא יחזיר משום הוצאת הדשן אלא משום דצריך לתרום הדשן דהא הכא קודם חצות עסקינן שאז [17] שעת תרומת הדשן ותדע מדמפלגי בין קודם חצות בין לאחר חצות בסיפא גבי איברים והכא גבי גחלת לא מפליג וכן משמע בסוגיא דגמרא דהתם [18] גבי גחלת מיירי אף קודם חצות ואומר הכי מקולי דולאי [19] הוזקק לפרש דיחזיר לאו משום תרומת הדשן דהרבה דשן יש לתרום מלבד זה דנהי דגבי מעילה איכא קפידא במה שלא נתרם הדשן כדמשמע לעיל היינו משום דלא נעשה [20] מצותה שעומד הדשן שעל גב התפוח לתרום אבל היכא דפקע גחלת לית לן למימר יחזיר לקיים תרומת הדשן בהך גחלת כיון דאפשר לקיומה בשאר הדשן אבל לרבי יוחנן דאמר [21] בהוצאת הדשן איכא קפידא נימא שפיר דצריך להחזיר הגחלת משום דרחמנא אמר והוציא את (כל) הדשן: **שאני גחלת דאית בה מששא.** כלומר דלא דמיא לאפר דהא יש בה מששא הילכך יחזיר דשייכא בה הקטרה: **הנהנה** מבשר קדשי קדשים לפני [22] זריקת דמים. שאז הם [23] קדשים לה׳ ואכתי לא הותרו לכהנים ומאימורי קדשים קלים לאחר זריקת דמים שאז הם [24] קדשי לה׳ שהוברר חלק גבוה רב אמר מה שנהנה יפלו לנדבה [25] לעולת קיץ למזבח והעורות הם לכהנים: **הלמידין** לפני חכמים. ולאו היינו למידין לפני חכמים דסנהדרין (דף יז:) דתפרש הכם היינו לוי שלא מניון לוי שהוחזק מעולם בברייתא ועוד כי אין זו שיטה שיביא ראיה לדברי לוי מלוי עצמו [26]: **לא** קרבה חטאתו. אין לפרש כדמשמע שנודע לו שמעל קודם שקרבה חטאת דאם כן בסמוך דקאמר כבר קרבה חטאתו ילכו לים המלח נצטרך לפרש כמו כן דקרבה חטאת [27] קודם שנודע לו ואי אפשר לומר כן דהא רבה קאמר בסמוך דאם נודע לו לאחר כפרה יפלו לנדבה אלא הכי פירושו הכא לא קרבה חטאת שבא לשלם קודם שקרבה חטאתו יוסף ויביא חטאת כלומר יוסף הדמים שהוא חייב מקרן וחומש על חטאתו שיש לו ליקרב ויביאנה שמנה אבל לא איירי כלל בברייתא מן האשם של מעילה: **יוסיף ויביא אשמו.** פירוש אשם שמנה כדפירשתי גבי חטאת: **כבר** קרבה חטאתו. פירוש שנודע לו קודם קריבת חטאתו כדפירשנו לעיל אך לא בא לשלם המעילה עד שיקרב חטאתו ילכו לים המלח שהרי אם היה [28] חטאת היתה מתה כיון שנתכפר באחר הילכך עתה שהם מעות ילכו לים המלח:

כבר קרב אשמו יפלו לנדבה. שאם היה אשם היה רועה דכל שבחטאת מתה באשם רועה (תמורה דף יח.): **כל** קרבן המזבח למזבח. ואפילו נתכפרו בעליה באחרים ובסמוך פריך מריש״א לסיפא: **קרבנות** בדק הבית. כגון אם מעל בקדשי בדק הבית והביא קרן וחומש הם לבדק הבית ואפילו מתו הבעליה [29] שהביאו שאין שם בעליה עליו: **קרבנות** צבור לצבור. פירוש אף אם מתו אותו הדור [30] של עולת [31] [לצבור] לצבור קיימא כי דור הולך ודור בא (קהלת א): **רישא**

וכולן שפקעו מעל גבי המזבח [32] **לא יחזיר.** דקתני [33] במסכת זבחים בפ׳ המזבח [34] (דף פח:) ואלו אם עלו ירדו בשר קדשי קדשים וכו׳ דאמר שבראשי כבשים ושער שבזקן התישים [35] (שמחובר) והעצמות והגידים והקרנים והטלפים בזמן שהן מחוברין יעלו שנאמר והקטיר הכהן את הכל המזבח [36] פרשו לא יעלו וכולן שעלו לארץ המזבח ושוב פקעו מעל גבי המזבח לא יחזיר ואין בהן מעילה: **וכן גחלת שפקעה מעל גבי המזבח.** ולא מיירי בגחלת דתימורים אלא בגחלת דעצים קאמר דאי הוי גחלת דאימורים הוי חייב להחזיר שהרי לא נעשית מצותן עד שנתרמה תרומת הדשן ומשמע נמי אפילו בגחלת שנתפוח מיירי דא״א שלא היו גחלים מעורבין באפר שנבור בתפוח ואם נפלה הגחלת מן התפוח לאש של מערכה ואח״כ פקעה הגחלת מן האש של מערכה לארץ לא יחזיר ואין בה מעילה: [37] **ומן האדן על גבי המזבח הוא דלא יחזיר הא על גבי המזבח.** כגון שפקע מלא זה של מזבח ללא אחר שבמזבח: [38] **יחזיר.** ומדקא דייקי׳ דיחזיר משמע דמועלין בו אפילו לאחר תרומת הדשן והיינו כר׳ יוחנן וקשיא לרב: **אמר לך רב שאני גחלת דאית בה מששא.** משום הכי חשיבא לבחזירה ומועלין בה אפילו לאחר הרמת הדשן אבל דשן דאין ביה מששא לית ביה מעילה: **איכא דמותיב להך גיסא טעמא דגחלת דאית ביה מששא.** דכי פקעה [39] מעל גבי המזבח יחזיר הא אפר דלית ביה מששא אפילו על גבי המזבח לאחר תרומת הדשן אין בו מעילה קשיא לר׳ יוחנן אמר לך רבי יוחנן ה״ה דאפילו אפר [40] תרומת הדשן ואמר לך רבי יוחנן ה״ה דאפילו גחלת דאית ביה מששא אפילו בגחלת דעצים מעלי [41] הנהנה מקדשי קדשים לפני זריקת דמים ואימורי קדשים קלים לאחר זריקת דמים מה שנהנה יפלו לנדבה [42] כל קרבנות המזבח למזבח קרבנות קדשי בדק הבית לבדק הבית קרבנות צבור לנדבת צבור **הא גופה קשיא** [43] עד שלא קרבה חטאתו יוסף ויביא חטאתו משקרבה חטאתו ילכו לים המלח וקתני כל קרבנות המזבח למזבח ול״ש דאיכפור בעלים ול״ש היכא דלא איכפור רישא ר׳ שמעון היא דאמר כל חטאת שכיפרו בעליה תמות

ולוי אמר יביא מאותו קרן וחומש דבר שכולו קרב למזבח. דהיינו קטרת: **מעילה זו.** קרן וחומש שחייב להביא בשביל שנהנה מן הקדשים להיכן הולכת: **הלמידין לפני חכמים.** דהיינו לוי [44] לרבי אילו קתני הא בריישא משמיה דרבי יביא דבר שכולו קרב למזבח דהיינו קטרת ואעפ״כ מביא אשם מעילות: **הנהנה מדמי חטאת ומדמי אשם.** כגון שהפריש מעות לחטאתו או לאשמו [45] והנהנה מקצתן עד שלא לקח חטאת יוסף ויביא [46] חטאתו. ה״ק אם נודע לו שנהנה מהן עד שלא קרב חטאתו שעדיין לא קנה החטאת מן הדמים שהפרים מוסיף האי קרן וחומש שחייב בשביל שמעל על הנהו מעות דפיישו שלא מעל בהן ויביא חטאתו מאלו ומאלו והוא הדין נמי לאשם: **אם כבר קרבה חטאתו.** עד שלא נודע לו שמעל ושוב נודע לו יוליך האי קרן וחומש על דמי [47] חטאתו ומביא בהן חטאת עדיין היה מוסיף האי קרן וחומש על דמי [48] חטאתו [49] מעילה אבל השתא דנודע לו לאחר שקרבה חטאתו הרי מעות דקרן וחומש שהיה צריך להוסיף על דמי חטאתו כיון דקרבה חטאתו הוו להו כחטאת שכפרו בעליה דלמיתה אזלא והמעות ילכו לים המלח דהיינו במקום מיתה: **כבר קרב אשמו.** נמי יפלו המעות דקרן וחומש לנדבת צבור דקי״ל (תמורה דף יח.) כל שבחטאת מתה באשם רועה עד שיסתאב וימכר ויפלו דמיו לנדבה: **הנהנה מקדשי קדשים כו׳ יפלו לנדבה.** והיינו כוותיה דרב: **כל קרבנות המזבח.** כלומר אם נהנה מקרבנות המזבח יפלו הקרן והחומש לנדבה: **כל קרבנות המזבח:** ואם נהנה מקדשי בדק הבית ישלם קרן וחומש לבדק הבית: **לנדבת צבור.** לשופרות:

רישא

מסורת הש״ס

[1] זבחים פו., [2] סנהדרין יז:, [3] [נ״ל תוס׳ מנחות ב. ד״ה יכול], [4] [נ״ל כבר קדב קדב ב״], [5] נ״ק מ״ז, [6] [ויקרא ה], [7] הל״ת ל״ק, [8] הל״ת ל״ק, [9] [עכ״ל רש״ן], [10] מרבני וע״ש. [11] ל״ק, [12] תקתאמו הס״ד ואח״כ ד״ה ה״ג אם נודע לו כו׳. ל״ק, [13] תקתאמו הנך דפייש״ו ומביא כו׳. ל״ק, [14] נ״ל וטלפים דקתיירי בהו בריש״א דהך דתני׳ דתני אם כו׳ ל״ק, [15] דגבי גחלת ל״ק, [16] [וע״ד היטב תוס׳ מנחות פ: ד״ה אמר ליה], [17] ל״ק,

הגהות הב״ח

(א) רש״י ד״ה וכולן שפקעו וכו׳ דקתני במתניתין בפמ׳ זבחים: (ב) ד״ה הלמידין וכו׳ דהיינו לוי מרבני דלוי קתני הא:

מוסף רש״י

וכולן. בין פסולין שעלו לתנן בהן לא ירדו, בין עצמות וגידים שהעלן ממוכר ואכלתן האש, שפקעו מעל גבי המזבח. לארץ, לא יחזיר. אין צריך להחזיר (זבחים פו.). הלמידין לפני חכמים. כל היכא דלתימר למידין לפני מכמים היינו לוי שהיה למד לפני רבי (סנהדרין יז:).

שיטה מקובצת

[1] יחזיר מעל גבי מזבח הוא דלא יחזיר הא: [2] דאית בה מששא אות י׳ נמחק וכצ״ל לקמן: [3] גחלת הא קאתי: [4] למזבח תניא כותיה דרב ותניא כותיה דלוי תניא: [5] קטרת עי׳ תוס׳ מנחות (דף ל׳ ע״א) ד״ה יכול: [6] אשמו כבר קרב: [7] קשיא קתני עד: [8] המזבח לארץ לא: [9] המזבח מקדש ואלו: [10] מעל גבי המזבח לארץ הוא דלא יחזיר: [11] על גבי אות מ׳ נמחק: [12] לוי לפני רבי אות ל׳ נמחק: [13] נהנה ממקצתן עד אות ר׳ נמחק: [14] חטאת שמנה אבל כו׳ כנ״ל על תיבת מעילה נרשם קו למעלה להורות כי לפ״ד ראוי למחקו: [15] וטלפים דקא איירי בהו בריש״א דהך והא דקאמר אם פרשו: [16] שאז היתה שעת: [17] דודאי לא הוזקק להחזיר לגחלים תיבות לפרש דיחזיר לאו ל״ש: [18] נעשה מצותו שעדיין עומד הדשן שעל גב התפוח כדי לתרום: [19] דאמר דהוצאת הדשן אות ב׳ נמחק: [20] קדשי ה׳ אות ל׳ נמחק: [21] קדשי ה׳ אות ל׳ נמחק: [22] לנדבה לעולה והקרן למזבח אות ת׳ ותיבת קרן נמחק: [23] לשלם הקרן והחומש מן המעילה שמעל קודם: [24] היה המעות חטאת: [25] שהביאום שאז אין שם אות ש׳ נמחק: [26] הדור ובעולת צבור קיימינן אות א׳ נמחק:

ריש"א. דאמר יכלו ליס המלח ר"ש היא דאמר (תמורה דף טו.) חטאת שכיפרו בעליה תמות: **וסיפא.** דאמר כל קרבנות המזבח ומע"ג דאיכפור בעליה רבנן היא דאמרי (א) אין חטאת מתה אלא אותה שאבדה ונמצאת לאחר שכפרה יב) ו) (וכן המעות): **הכל מודים.** רב ורבי יוחנן דפליגי באפר תפוח: **שאם נהנה מקדשי קדשים שנטמאו.** אפילו קודש זריקה ומאימורי קדשים קלין יג) לאחר שהעלן על גבי המזבח אפילו קודש שנעשו אפר אבל משלה בהן האור דפטור ממעילה: **פשיטא.** דפטור דמאי קא מפסיד דכיון דנטמאו בשר קדשי קדשים לא חזו לא להכהנים ולא לגבוה ובאימורי קדשים קליס נמי הרי כבר העלן ונעשית מצותן. ואם תאמר הא אמרינן בפרקין דלעיל (דף ה:) הפגול לעולם מועלין בו ולא פרכינן מאי קא מפסיד היינו טעמא דמועלין בו הואיל ומרלין לפגולן דחשיב כולי האי דלריך זריקת דמים לקובעו בפגול חשיב נמי דמועלין בו אע"ג דלא מפסיד: **מהו דתימא קדשי קדשים שנטמאו.** אכתי אית להו מקלת קדושה דבעו שריפה בקדש כשאר פסולי דקדש ואימורי קדשים לליס נמי שהעלה אכתי אית בהו מצוה להפוכי בצינורא כדי שיהו נשרפין לגמרי ולחייב בהו משום מעילה: **קא משמע לן דנה.** ואי קשיא לך אמאי אמר יד) רבא אימורי קדשים קליס לאחר שעלו פטור ממעילה הא אמרינן לעיל [ע.] לפני תרומת הדשן דכולי עלמא לא פליגי דמועלין בו עז) ואמאי פטור הא לא קשיא התם לעיל מיירי באפר עולה ובאימורי קדשים לאחר שעלו דאכתי אית בהו מצוה להפוכי בצינורא כדי שיהו נשרפין לגמרי ולחייב בהו משום מעילה: **דאמר דלמי אמר** יד) רבא אימורי קדשים קליס לאחר שעלו פטור ממעילה הא אמרינן לעיל [ע.] לפני תרומת הדשן דכולי עלמא לא פליגי דמועלין בו אמאי פטור הא לא קשיא התם לעיל מיירי באפר עולה ובאימורי קדשים לאחר שעלו דאכתי אית בהו מצוה להפוכי בצינורא כדי שיהו נשרפין לגמרי ולחייב בהו משום מעילה: דקתני בעליה תמות: וסיפא. דקתני קרבנות מזבח למזבח: רבנן. היא דאמרי דאין חטאת מתה אלא אותה (כפרה) [שאבדה] ונמצאת לאחר [כפרה] וכן המעות: שאם נהנה מבשר ק"ק שנטמאו לפני זריקה ומאימורי קדשים קליס לאחר שהעלן על גבי המזבח. אפילו קודם שנעשו אפר פטור: פשיטא. דפטור מאי קא מפסיד לא לכהנים קא מפסיד דכיון דניטמא בשר קדשי קדשים לפני זריקה לא חזי לכהנים ולא לגבוה קא מפסיד באימורי קדשים שהרי כבר העלן ונעשת מצותן: מהו דתימא בשר קדשי קדשים שניטמא. אכתי אית להו מקצת קדושה דבעי שרפה לכהנים בקודש כשאר פסולי קדשים: ואימורי קדשים קליס. שהעלן אכתי איכא בהו מצוה להפוכי בצינורא כדי שיהו נשרפין לגמרי ולחייב בהו משום מעילה: קמ"ל דלא. ואי קשיא לך אמאי אמר עולא באימורי קדשים קליס לאחר שהעלן פטור ממעילה והא אמרן לעיל לפני תרומת הדשן דכולי עלמא לא פליגי דמועלין בהן [והני אימורים נמי] לפני תרומת הדשן הוא ואמאי פטור הא לא קשיא התם לעיל בעולה ובאימורי קדשי קדשים מיירי דחמירי משום הכי מועלין בהן עד שתצא לבית הדשן. אבל אימורי קדשים קליס לא חמירי כ"כ משום הכי הנהנה מהן מאחר שהעלן פטור: הני מילי היכא דאיתידע ליה דמעל קמי כפרה. קודם שקרב חטאתו דכיון דהוה ליה להוסיף (א) אלו מעות קרן וחומש על דמי חטאת שכיפרו בעליה ע) אלו מעות קרן וחומש על דמי חטאת הני קרן וחומש אין מביא בהן שוב חטאת דכבר כיפרו בעלים והווייין לאיבוד וילכו ליס המלח אלא יפלו לנדבה דאין מפרישין תחילה ליאבד לים המלח: הקומץ והלבונה והקטורת ומנחת נסכים. מנחה הבאה עם הזבח דאין בה שיריים וכל הני כולהי כליל נינהו: מועלין בהן משהוקדשו. בקדושת פה בעלמא: ופיגול אין בהו. דאין להן מתירין: כל שיש לו מתירין. כגון שלמים וחטאת ואשמות דדמן מתירים אימורים למזבח ובשר לכהנים או דבר שיש לו מתירין למזבח בלבד כגון עולת העוף ופרים הנשרפין ושעירים הנשרפים שדמן מתירן למזבח בלבד וכגון שתי הלחם דדמן של כבשים הוו מתריהן. וכגון לחם הפנים דסידור בזיכין הוי מתירן וכגון מנחות דיש להן היתר בקומץ: אין חייבין עליהן משום פיגול ונותר וטמא. עד שיקרבו מתירין דהכי כתב גבי פיגול בשלמים לא ירצה ואמר (בהו) [כהרצאת] כשר כך הרצאת פסול כו'. וליף נותר וטמא מפיגול: וכל דבר שאין לו מתירין כי הני הקומץ והלבונה וכו' דהן עצמן מתירין הן: חייבין עליהן משום נותר וטמא. משום טמא כי היכי דמפרש לקמן בגמ' וטומאתו עליו ונכרתה בכל הקדשים הכתוב מדבר ומשום נותר דילפינן ליה חילול חילול מטמא אבל חיוב פיגול אין בו משום דחיוב

א) נראה דל"ל דהוה ליה להוסיף קרן וחומש על דמי חטאת שהפרים ושייריהו וכו'.

ריש"א. דאמר יכלו ליס המלח ר"ש היא דאמר (תמורה דף טו.) חטאת שכיפרו בעליה תמות: **וסיפא.** דאמר כל קרבנות המזבח ומע"ג דאיכפור בעליה רבנן היא דאמרי (א) אין חטאת מתה אלא אותה שאבדה ונמצאת לאחר שכפרה יב) ו) (וכן המעות): **הכל מודים.** רב ורבי יוחנן דפליגי באפר תפוח: **שאם נהנה מקדשי קדשים שנטמאו.** אפילו קודש זריקה ומאימורי קדשים קלין יג) לאחר שהעלן על גבי המזבח אפילו קודש שנעשו אפר אבל משלה בהן האור דפטור ממעילה: **פשיטא.** דפטור דמאי קא מפסיד דכיון דנטמאו בשר קדשי קדשים לא חזו לא להכהנים ולא לגבוה ובאימורי קדשים קליס נמי הרי כבר העלן ונעשית מצותן. ואם תאמר הא אמרינן בפרקין דלעיל (דף ה:) הפגול לעולם מועלין בו ולא פרכינן מאי קא מפסיד היינו טעמא דמועלין בו הואיל ומרלין לפגולן דחשיב כולי האי דלריך זריקת דמים לקובעו בפגול חשיב נמי דמועלין בו אע"ג דלא מפסיד: **מהו דתימא קדשי קדשים שנטמאו.** אכתי אית להו מקצת קדושה דבעו שריפה בקדש כשאר פסולי דקדש ואימורי קדשים לליס נמי שהעלה אכתי אית בהו מצוה להפוכי בצינורא כדי שיהו נשרפין לגמרי ולחייב בהו משום מעילה: **קא משמע לן דנה.** ואי קשיא לך אמאי אמר יד) רבא אימורי קדשים קליס לאחר שעלו פטור ממעילה הא אמרינן לעיל [ע.] לפני תרומת הדשן דכולי עלמא לא פליגי דמועלין בו עז) ואמאי פטור הא לא קשיא התם לעיל מיירי באפר עולה ובאימורי קדשים לאחר שעלו דאכתי אית בהו מצוה להפוכי בצינורא כדי שיהו נשרפין לגמרי ולחייב בהו משום מעילה: **דאמר דלמי אמר** יד) רבא אימורי קדשים קליס לאחר שעלו פטור ממעילה הא אמרינן לעיל [ע.] לפני תרומת הדשן דכולי עלמא לא פליגי דמועלין בו אמאי פטור הא לא קשיא התם לעיל מיירי באפר עולה ובאימורי קדשים לאחר שעלו דאכתי אית בהו מצוה להפוכי בצינורא כדי שיהו נשרפין לגמרי ולחייב בהו משום מעילה: דקתני בעליה תמות: וסיפא. דקתני קרבנות מזבח למזבח: רבנן. היא דאמרי דאין חטאת מתה אלא אותה (כפרה) [שאבדה] ונמצאת לאחר [כפרה] וכן המעות: שאם נהנה מבשר ק"ק שנטמאו לפני זריקה ומאימורי קדשים קליס לאחר שהעלן על גבי המזבח. אפילו קודם שנעשו אפר פטור: פשיטא. דפטור מאי קא מפסיד לא לכהנים קא מפסיד דכיון דניטמא בשר קדשי קדשים לפני זריקה לא חזי לכהנים ולא לגבוה קא מפסיד באימורי קדשים שהרי כבר העלן ונעשת מצותן: מהו דתימא בשר קדשי קדשים שניטמא. אכתי אית להו מקצת קדושה דבעי שרפה לכהנים בקודש כשאר פסולי קדשים: ואימורי קדשים קליס. שהעלן אכתי איכא בהו מצוה להפוכי בצינורא כדי שיהו נשרפין לגמרי ולחייב בהו משום מעילה: קמ"ל דלא. ואי קשיא לך אמאי אמר עולא באימורי קדשים קליס לאחר שהעלן פטור ממעילה והא אמרן לעיל לפני תרומת הדשן דכולי עלמא לא פליגי דמועלין בהן [והני אימורים נמי] לפני תרומת הדשן הוא ואמאי פטור הא לא קשיא התם לעיל בעולה ובאימורי קדשי קדשים מיירי דחמירי משום הכי מועלין בהן עד שתצא לבית הדשן. אבל אימורי קדשים קליס לא חמירי כ"כ משום הכי הנהנה מהן מאחר שהעלן פטור: הני מילי היכא דאיתידע ליה דמעל קמי כפרה. קודם שקרב חטאתו דכיון דהוה ליה להוסיף (א) אלו מעות קרן וחומש על דמי חטאת שכיפרו בעליה ע) אלו מעות קרן וחומש על דמי חטאת הני קרן וחומש אין מביא בהן שוב חטאת דכבר כיפרו בעלים והווייין לאיבוד וילכו ליס המלח אלא יפלו לנדבה דאין מפרישין תחילה ליאבד לים המלח: הקומץ והלבונה והקטורת ומנחת נסכים. מנחה הבאה עם הזבח דאין בה שיריים וכל הני כולהי כליל נינהו: מועלין בהן משהוקדשו. בקדושת פה בעלמא: ופיגול אין בהו. דאין להן מתירין: כל שיש לו מתירין. כגון שלמים וחטאת ואשמות דדמן מתירים אימורים למזבח ובשר לכהנים או דבר שיש לו מתירין למזבח בלבד כגון עולת העוף ופרים הנשרפין ושעירים הנשרפים שדמן מתירן למזבח בלבד וכגון שתי הלחם דדמן של כבשים הוו מתריהן. וכגון לחם הפנים דסידור בזיכין הוי מתירן וכגון מנחות דיש להן היתר בקומץ: אין חייבין עליהן משום פיגול ונותר וטמא. עד שיקרבו מתירין דהכי כתב גבי פיגול בשלמים לא ירצה ואמר (בהו) [כהרצאת] כשר כך הרצאת פסול כו'. וליף נותר וטמא מפיגול: וכל דבר שאין לו מתירין כי הני הקומץ והלבונה וכו' דהן עצמן מתירין הן: חייבין עליהן משום נותר וטמא. משום טמא כי היכי דמפרש לקמן בגמ' וטומאתו עליו ונכרתה בכל הקדשים הכתוב מדבר ומשום נותר דילפינן ליה חילול חילול מטמא אבל חיוב פיגול אין בו משום דחיוב

רבינו גרשום

לבדק הבית קרבנות הצבור לנדבת צבור. הכי קאמר מה שנהנה מקרבנות מזבח יפלו לנדבה למזבח ומקדשי בדק הבית ישלם לנדבה דבדק הבית ומקרבנות צבור לנדבת צבור לשופרות. רישא דאמר דילכו ליס המלח רבי שמעון היא דאמר חטאת שכיפרו בעליה תמות: וסיפא. דקתני קרבנות מזבח למזבח: רבנן. היא דאמרי דאין חטאת מתה אלא אותה (כפרה) [שאבדה] ונמצאת לאחר [כפרה] וכן המעות: שאם נהנה מבשר ק"ק שנטמאו לפני זריקה ומאימורי קדשים קליס לאחר שהעלן על גבי המזבח. אפילו קודם שנעשו אפר פטור: פשיטא. דפטור מאי קא מפסיד לא לכהנים קא מפסיד דכיון דניטמא בשר קדשי קדשים לפני זריקה לא חזי לכהנים ולא לגבוה קא מפסיד באימורי קדשים שהרי כבר העלן ונעשית מצותן: מהו דתימא בשר קדשי קדשים שניטמא. אכתי אית להו מקצת קדושה דבעי שרפה לכהנים בקודש כשאר פסולי קדשים: ואימורי קדשים קליס. שהעלן אכתי איכא בהו מצוה להפוכי בצינורא כדי שיהו נשרפין לגמרי ולחייב בהו משום מעילה: קמ"ל דלא. ואי קשיא לך אמאי אמר עולא באימורי קדשים קליס לאחר שהעלן פטור ממעילה והא אמרן לעיל לפני תרומת הדשן דכולי עלמא לא פליגי דמועלין בהן [והני אימורים נמי] לפני תרומת הדשן הוא ואמאי פטור הא לא קשיא התם לעיל בעולה ובאימורי קדשי קדשים מיירי דחמירי משום הכי מועלין בהן עד שתצא לבית הדשן. אבל אימורי קדשים קליס לא חמירי כ"כ משום הכי הנהנה מהן מאחר שהעלן פטור: הני מילי היכא דאיתידע ליה דמעל קמי

(ג) רש"ק מ"ז וגי' ל"ק כגי' הספר ריש"ש ר"ש וסיפא כו' לרב אשי אין סבי אמר מגיי ולגון קודש הוא, ב) תוספות ל"ג לה, ג) שבועות יא., ד) כתן ל"ק, ה) זבחים לד., ו) רש"ק מ"ז [וער' יעב"ן] וגי' ל"ק וס"ס המעות, ז) [ויקרא ו], ח) ופיגול אינו נוהג אלא בדבר שיש לו מתירין כגון שלמים כו' ל"ק, ט) [ויקרא ז], י) ל"ק, כ) [ויליף עון עון רש"ש], ל) [ע"ז], מ) [ויקרא כב], נ) [ל"ל ורבי יהודה], ס) ל"ק מ"ז, ע) דמי חטאת ל"ק, פ) ל"ק מ"ז, צ) דפטור ל"ק, ק) ומפקה מידי מעילה דלא מזי מו לקדשי ה' אבל קודש זריקה מודה דמועל ונראה לפרש דהכא מיירי בשנטמא לאחר זריקה כו'. ל"ק, ר) ל"ל דהכא מיירי בנטמאת קודש זריקה ונהנה לאחר זריקה וקמ"ל כו' רש"ק וע"ש. ל"ק, ש) דאין מועלין. ל"ק, ת) דשמעי יוצא דמייירי דלא כו'. ל"ק, א) אמאי. ל"ק, ב) גבי חטאות ואשמות דמועלין באימורים עד כו'. ל"ק,

---

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה וסיפא וכו' לתמרי בתמורה דף כב אין חטאת מתה וכו' לאחר כפרה ואין המעות הולכות לים המלח אלא בנמצאו אחר כפרה הס"ד:

מוסף רש"י

הקומץ. של מנחת יחיד, והלבונה. של מנחת יחיד, ומנחת כהנים. שהיא כליל ואינה נקמלת, ומנחת כהן משיח. חביתי כהן גדול שבכל יום, מחציתה בבוקר ומחציתה בערב, ומנחת נסכים. הבאה עם הבהמה, שלשה עשרונים לפר ושני עשרונים לאיל ועשרון לכבש, והן כולן כליל (שבועות יא.). קדשן בכלי. הבא בעודה ומתנה בכלי שרת, הוכשר. נגמרה קדושתה, ליפסל בטבול יום. אם נגע בה (שם). והך דפליג לה בתמתי בני הן והך דלעיל (ט.) המנחות מועלין בהן כו', משום דבסופיה יש מיעוט מיהיסם במילי אחרינתא, דבהיא דלעיל לא קתני וחייבין עליה משום פיגול ונותר ומעמ"ט בקדושת כלי עד שיקרב הקומץ, וכהגך שכולן כליל קתני בקדושת כלי דיקטו וחייבין עליהם משום נותר ומשום טמא (שבועות שם).

שיטה מקובצת

(א) אמר ליה רב גביהא מבי כתיל: (ב) אמר עולא הכל תיבת דרשא נמחק: (ג) תיבות קודם דרישה נמחק: (ד) הא דאמר מר כבר אות ת' נמחק: (ה) מתחילה לאבוד: (ו) הקומץ. עי' תוס' מנחות (דף כא ע"ב) ד"ה יצאו: (ז) משהוקדשו קדשו בכלי: (ח) עליהן משום אות ר' נמחק: (ט) עד שיקרבו אות ר' נמחק: (י) וכל שאין לו מתירין כו' ופיגול אין בו קבעיא דומיא דשלמים מה שלמים דיש בהם מתירין חייבין עליהם משום פיגול דעיקר פיגול בשלמים כתיב אף כל שיש להם מתירין לאפוקי באלו דהם מתירין עצמן. תוס' חסר מן הדפוס. מהר"פ ז"ל: (יא) אין בו אות ה' נמחק: (יב) כפרה וכן המעות: (יג) קלין אחר שהעלן אות ל' ל"ש: (יד) אמר עולא אימורי תיבת רבא ל"ש ונמחק: (טו) בו והכא לפני תרומת הדשן

(ב) (רישא רבי שמעון) וסיפא רבנן אמר (ג) רב גביהא דבי כתיל לרב אשי הכי אמר אביי רישא רבי שמעון וסיפא רבנן אמר (ד) רבא הכל מודים (א)שאם נהנה מבשר קדשי קדשים שנטמא (ה) (ב)(קודם זריקה) ומאימורי קדשים קלין לאחר שהעלן דפטור פשיטא מאי קא מפסיד מהו דתימא בשר קדשי קדשים שנטמא (ו)אית ליה מצות שריפה לכהנים אימורי קדשים קלין (ז)איכא מצוה להפוכי בצינורא קמ"ל דלא אמר רבא הא (ח) דאמרת כבר קרבה חטאת ילכו ליס המלח (ט)הני מילי דאתידע ליה קמי כפרה אבל לאחר כפרה יפלו לנדבה מאי טעמא אין מפרישין מתחלה (י) לאיבוד: **מתני'** (ג)(כ)הקומץ (ל) והלבונה והקטורת ומנחת כהנים ומנחת כהן משיח ומנחת נסכים מועלין בהם משהוקדשו (מ) קדשן בכלי (נ)הוכשר ליפסל בטבול יום ובמחוסר כפורים ובלינה (ס)וחייבין עליו משום נותר ומשום טמא (ע)ופיגול אין (פ)בה (צ)(ק)זה הכלל כל שיש לו מתירין אין חייבין (ר) עליו משום פיגול ונותר וטמא עד (ש) שיקריבו מתירין (ת) וכל שאין לו מתירין כיון שקידש בכלי חייבין עליו משום נותר וטמא ופיגול אין (א) בה:

גמ'

היה מוסיף ומביא חטאת אמנה כי נמי קרבה חטאת ונלחת הדמים לא ילכו ליס המלח אלא יפלו לנדבה אבל מייתי אפיר מר' שמעון דפליג אדרבנן אף במפרים (ב) חטאת לאחריות ואית ליה דאם נתכפר באחת תמות ואע"ג דבשעת כפרה היו לאחריות שמיהן ליקרב אז אז אז ה"ג נמי (ג)דם חטאת אע"ג דאם לא קרב חטאת היו לאוים (ד) ליתוסף על החטאת וליקרב מכל מקום כי קרבה חטאת (ה)(לא) אמרינן ילכו ליס המלח וא"ת והא מודה רבי שמעון במפרים שני ליבורי מעות לאחריות כדמוכח בתמורה (דף כג.): וי"ל דשאני התם שאין דעתו להביא חטאת אלא מלבור האחד אבל הכא דמוסיף הוא על דמי חטאת ילכו ליס המלח: **הכל מודים שאם נהנה מבשר קדשי קדשים שנטמא ומאימורי קדשים קלים לאחר שהעלן דפטור.** פירוש שהרי נעשה מצותן ופרין פשיטא מאי קא מפסיד כלומר מה מצוה יש כאן עוד לעשות ואפילו היו כשרים ומשני מהו דתימא בשר קדשי קדשים שנטמאו איכא מצות שריפה להכהנים וכן אימורי קדשים קליס מצוה להפוכי בצינורא להכך האימורים בציור קטורין קרייקי"ן על גבי הגחלים כדי (ו) לאכלם קמ"ל נראה לפרש דהאי הכל מודים לא קאי אדב ולוי דהא לא פליגי אלא איכא (ז) יפול אבל לכ"ע מיחייב ולא שייך לומר דמודים (ח) פטור אלא קאי אדב ורבי יוחנן דפליגי בנהנה מאפר תפוח וקאמר לרבי יוחנן דאמר גבי נהנה מאפר תפוח דמועלין בו היינו משום דבעי בגדי כהונה בהולאת הדשן ולכך חשיב שפיר לא נעשית מצותו אבל בבשר קדשי קדשים אע"ג דאיכא עוד מצות שריפה להכהנים הוי חשיב שפיר נעשה מצותו דשריפה לא הוי עבודה כיון דלא צריך בשריפה בגדי כהונה וא"ת וגבי אימורי קדשים קליס מאי שנא דודאי הפוכי בצינורא עבודה היא כדאמר (שבועות דף יז:) זר שהיפך בצינורא חייב מיתה וי"ל דלא דמי דהתם גבי הולאת (ט) דשן לא סגי בלאו הכי (י) אבל גבי הפוכי בצינורא סגי בלאו הכי שאם היה רוצה היה מניח ומתאכלין מאליהן בלא היפוך בציורא כלל וא"ת אלא בשר קדשי קדשים שנטמא היכי דמי אי קודם (כ) זריקת דמים אמאי אין מועלין והא יוצא דקודם זריקה אמר רבי אלעזר לעיל בספ"ק (דף ו:) דמועלין ואע"ג דטעון שריפה ואפילו ר' עקיבא לא פליג אלא בנהנה לאחר זריקה משום דאתיא זריקה (ל) ומפקה מידי מעילה אבל קודש זריקה מודה (מ) דמועל דלא חזו והוי קדשי ה' ונראה לפרש (נ) דהכא מיירי בנטמאת לאחר זריקה ונקא משמע לן (ס) אע"ג דאיכא עוד מצות שריפה עליה מ"מ מכי זריק חשיב נעשית מצותו כיון דלא צריך בגדי כהונה במצות שריפה כדפ"ל וא"ת אי משום הא מאי קמ"ל מתני' היא גבי יוצא (ע) (לעיל דף ו:) אמר רבי עקיבא (פ) דאין מועלת אף על גב דמצותו בשריפה ואתיא זריקה ומפקה מידי מעילה י"ל כיון דטעון שריפה בכל הבשר שמועלין בו אף לאחר זריקה דאכתי לא נעשה הבשר הלכך הוי נעשית מצותו בזריקה אבל הכא נטמא כל בשר הקדשים וסד"א כיון דטעון שריפה בכל הבשר מצותו שעדיין טעון שריפה קמ"ל וא"ת (צ) ואמאי לא נקט יצא (ק) י"ל דנקט טומאה משום דעיקר שריפה גבי טומאה כתיב (מא) מיהו קשיא דנמתני' תנן גבי עולה דמועלין בה עד שתצא לבית הדשן והכא נמי בבשר קדשי קדשים מאי שנא י"ל דשאני עולה שכולה כליל ואין בה שום אכילה לאדם הילכך לא כלתה מצותה עד שתצא לבית הדשן אבל קדשי קדשים הנאכלים לאדם כשנעשות במהרה מיקרו שפיר נעשה מצותו מכי זרק וא"ת מ"מ קשיא דהכא אמרינן באימורי (מב) [קדשים] קליס דאין מעילה בהו לאחר העלאה וכמתני' תנן (ר) גבי חטאת ואשם (מג) מועלין באימורים עד שילאו לבית הדשן י"ל דהתם

הוא ואמאי: (עז) קמי כפרה קודם: (יח) להקריבן עם החטאת ושיריהנו הוו ותיבת ודיניהו ל"ש ונמחק: (יט) שמעל לאחר כפרה שקרבה חטאתו הרי קרן וחומש: (יט) כלומר אין מפרישין מעות מתחילה על: (כ) מתירין הס"ד ומה"ד כל שיש לו מתירין כגון: (כא) הנוף ושעירים ופרים הנשרפין דדמן: (כב) וכו' וליף נותר וטמא מפיגול מתיבת ומשום נותר כו' עד סה"ד אין כאן מקומם ומקומם להלן [ועי' באות כד]: (כג) כגון הבי הקומץ: (כד) כתיב דיש לו מתירין בין לאדם ובין למזבח ומשום נותר כו' עד תיבת וכל דבר: (כה) באבוד וכשנתכפרו בשאינה אבודה בהא לא פליגי דכ"ע סברי דכיון דהאבודה היתה נדחית מעיקרא א"כ כולהו סברי דלמיתה אזלה כי פליגי בנתכפרו באבודה דרבנן סברי שאינה אבודה תרעה ורבי שמעון אמר תמות: (כו) רבי לקמן באבודה דתמות: (כז) הפרשה פי' שנמצא עד: (כח) שמעון ומדר"ש נשמע לרבי ולא: (כט) למזבח. גלוין שאם בא לפנינו לימלך אמרינן ליה התכפר באבודה ולא בשאינה אבודה אבל: (ל) במפריש שתי חטאות לאחריות: (לא) להוסיף על. תיבת ליתוסף נמחק: (לב) כדי לעכלם קמ"ל אות א' נמחק: (לג) יפלו המעות אבל: (לד) הוצאת הדשן לא: (לה) הכי דודאי צריך לעשות הוצאת הדשן: (לו) זריקה אמאי תיבת דמים ל"ש ונמחק: (לז) מודה דמועלין והכא גבי האי בשר קדשי קדשים שנטמא הוי כמו יוצא דלעיל וא"כ אמאי פטור ואי לאחר זריקה מיירי א"כ פשיטא הוא דפטור ומאי קמ"ל ונראה. תיבות דמועל דלא חזו והוו קדשי ה' נמחק: (לח) לן דאע"ג דאיכא: (לט) יוצא דא"ר עקיבא דאין מועלין אע"ג: (מ) יצא וביצא כל הבשר וי"ל דאה"נ דמצי למינקט יצא כולו אלא דנקט: (מא) כתיב דכתיב והבשר אשר יגע בכל טמא לא יאכל באש ישרף מיהו: (מב) באימורי קדשים קליס דאין מועלין בהן: (מג) ואשם דמועלין באימורים:

נ א מיי׳ פי״ח מהלכות שגגות הלכה ח:

נא ב מיי׳ שם פי״ב הלכה ח:

נב ג מיי׳ פי״ד מהלכות פיגול מקדש הלכ׳ י ופ״ז מהלכות קי״פ הלכ׳ ח:

א ד מיי׳ פי״ד מהלכות פסח״מ הלכה ח:

ב ה מיי׳ פי״ח מהלכות תמורה הלכה טו והלכה כ:

ג ו מיי׳ פי״ג מהלכות מעילה הלכה ד:

תורה אור השלם

1. אָמֹר אֲלֵהֶם לְדֹרֹתֵיכֶם כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִקְרַב מִכָּל זַרְעֲכֶם אֶל הַקֳּדָשִׁים אֲשֶׁר יַקְדִּישׁוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַיְיָ וְטֻמְאָתוֹ עָלָיו וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מִלְּפָנַי אֲנִי יְיָ׃ ויקרא כב ג

רבינו גרשום

פיגול לא כתב אלא בדבר שיש לו מתירין דהא בשלמים כתב וכן יליף נותר וטמא מפיגול גבי דבר שיש לו מתירין דנותר יליף קדש קדש מפיגול וטמא יליף חילול חילול מנותר: מנהני מילי. דנותר וטמא דחייבין עליהן בין בדבר שיש לו מתירין בין בדבר שאין לו מתירין: דת״ר יכול כו׳. פיגול שהוא חמור שהוא בידיעה אחת חייב כשנודע לו דאינו צריך ב׳ ידיעות בטומאת מקדש וקדשיו דהכי אית לן בטומאה ונעלם מכלל שידע והוא ידע הרי כאן ב׳ ידיעות: וקרבנו קבוע. חטאת בהמה: ולא הותר מכללו. בצבור אבל טומאה הותר מכללה בצבור כגון פסח הבא בטומאה: לרבות כל הקדשים לטומאה בין שיש להן מתירין בין שאין להן מתירין יכול אם הוא דבר שיש לו מתירין שיהו חייבין עליהן מיד משום טומאה קודם שיקרבו: ת״ל אשר יקרב. דמשמע דבגיגיעה לחודה הוי חייב דכי יגע מתרגימנא ארי יקרב: וכי יש נוגע שהוא נאמר אשר יקרב (לומר שאין חייבין עליו) הכי קאמר האי דכתב אשר יקרב לאו נגיעה משמע אלא הכי משמע אינו חייב עליו משום טמא אלא עד שיכשר ליקרב: הא כיצד כל דבר כו׳. ונותר יליף חילול חילול מטמא:

הדרן עלך חטאת העוף

ולד חטאת ותמורת חטאת וחטאת (שכיפרו) [שמתו] בעליה יתותו. דהני נינהו מהנך חמש חטאות דגמירי דמתות והנך תלת לעולם מתות בין קודם כפרה ובין לאחר שנתכפרו: ושעיברה שנתה. כגון שלא הספיק להקריבה עד שעיברה שנתה: ושאבדה. עד שהיא תמימה ושוב נמצאת והרי היא בעלת מום אם כפרו בעלים באחרת שלא רצו להתכפר בדמי אלו שעיברה שנתה או שאבדה ונמצאת בעלת מום בין זו ובין זו תמות: ואין עושה תמורה. דכיון דכיפרו באחרת ולא אחשבוה להני לא חזו לא לקדושת הגוף ולא לקדושת דמים הילכך לא אלימי למתפס תמורה וימותו אע״ג דבעלמא בעלת מום עושה דכתיב או רע בטוב הכא לא תפיס: ולא נהנין.

הגהות הב״ח

(א) רש״י ד״ה והותרה וכו׳ דין כו׳ הס״ד ואח״כ מ״ר בכל הקדשים כו׳ לרנות: (ב) ד״ה ת״ל אשר וכו׳ נגיעה בעלמא אלא לא ממעט: (ג) רש״י ד״ה שעיברה וכו׳ שלא רלו להתכפר בדמי׳ נ״ב ר״ל להמתין עד אשר יסתאב וימכור ויקנה בדמיו חטאת וק״ל:

מוסף רש״י

שהוא בידיעה אחת. שאינו צריך ידיעה בתחלה, אלא שאכל בשוגג וידע שאכל (זבחים מה:). וקרבנו קבוע. חטאתו קבוע לעני כלעשיר, כשבה או שעיר (שם). ולא הותר מכללו. אלא ליבור (שם). שהיא בשתי ידיעות. נוטמא וידע שנטמא ונעלמה ממנו טומאה ואכל את הקודש ולא ידע ומשאכל ידע, אבל שם בה ידיעה בסוף ואין בה ידיעה בתחילה, אלפני אכילתו לא ידע מעולם בטומאה זו, פטור, והכי גמרינן לה בשבועות (ד. זבחים שם). וקרבנו עולה ויורד. לעשיר בהמה ובדלות שתי תורים ובדלות דלות עשירית האיפה, גני שמיעת קול ביקרא (שם). והותרה מכללה. טומאת הגוף הותרה אלא ליבור בשפה, דתנן (פסחים עו:) הספה שבא בטומאה נאכל בטומאה (זבחים מה:). בכל הקדשים הכתוב מדבר. אשר הם מקדישים, ריבה כל המוקדשים ונגני ויזמרו כתיב (שם). יכול יהו חייבין עליהן מיד. משהקדישו יתחייב עליו מיד אם אכלו בטומאה, תלמוד לומר אשר יקרב. מכל זרעכם, ר״א מפרש לה ואזיל (שם). וכי יש נוגע שהוא חייב. והלא אינו חייב אלא אם כן אכל, כדכתיב בתריה אים אים מזרע אהרן וגו׳, אלא מה ת״ל יקרב, בהוכשר בשר ליקרב הכתוב מדבר, ואקדשים אלו יקריב והכי קאמר אשר יקריב

מסורת הש״ס

(א) [זבחים מה: ע״ש], תמורה כא:, ג) בלבור הס״ד ואח״כ ת״ר אין בין כו׳ והותרה כו׳ והל״ת ל״ק, ד) אלא ע״כ לא וכו׳ ל״ק, ה) [ויקרא כז], ו) [שם], ז) כך כל ק״ק כו׳ ל״ק, ח) לטעמא דפרשתי אב״א קרא ניחא דכיון כו׳ ל״ק, ט) בשעה כפרה כו׳ נמצאת תמימה וקשה למה כו׳ נמצאת ב״מ אפילו נמצאת תמימה כיון דלא נמצא עד כו׳ ל״ק, י) שאבדה ונמצאת ב״מ כו׳. ל״ק, כ) וה״ק ושעיברה שנתה כו׳. ל״ק, ג) והשתא לא קשיא כיון דאם משכיפרו בעליה קאי אתרוייהו אעיברה שנתה ואבדה ואתאבדה ונמצאת ב״מ ח״כ למה לי עיברה שנתה הא כ״ע מודים לאבודה בשעת כפרה תמות דיל״ל דהכא נמי כו׳. ל״ק, מ) דלאבודה כשעיברה שנתה וכו׳ ומשלא נמצאת תמות כו׳. ל״ק, נ) עי׳ בבה״ז וצ״ק. ל״ק,

גמ׳ מה״מ דת״ר [ח] יכול אין חייבין משום טומאה אלא בדבר שיש לו מתירין ודין הוא ומה פיגול שהוא בידיעה אחת וקרבנו קבוע ולא הותר מכללו אין חייבין אלא על דבר שיש לו מתירין טומאה [א]שהיא בשתי ידיעות [ב]וקרבנו עולה ויורד [ג]והותרה מכללה אינו דין שלא יהא חייב אלא על דבר שיש לו מתירין תלמוד לומר [ד]אמור אליהם לדורותיכם כל איש אשר יקרב מכל זרעכם וגו׳ בכל הקדשים הכתוב מדבר יכול יהו חייבין עליהן מיד תלמוד לומר אשר יקרב אמר רבי אלעזר וכי יש נוגע שהוא חייב [ט] הא כיצד כל דבר שיש לו מתירין אינו חייב עד שיקרבו מתירין וכל דבר שאין לו מתירין אינו חייב עד שיקדש בכלי:

הדרן עלך חטאת העוף

ולד [כ] [ל]חטאת ותמורת חטאת וחטאת שמתו בעליה יתותו ושאבדה ונמצאת בעלת מום אם משכיפרו בעליה תמות ומה פיגול שהוא בידיעה אחת וקרבנו קבוע אין חייבין עליהן אלא בדבר שיש לו מתירין [מ]ודין הוא ומה פיגול שהוא בידיעה אחת וקרבנו קבוע ולא הותר מכללו אין חייבין אלא על דבר שיש לו מתירין [נ]טומאה שבשתי ידיעות [ס]וקרבנו עולה ויורד והותרה מכללה אינו דין שלא יהא חייב אלא על דבר שיש לו מתירין תלמוד לומר אמור אליהם לדורותיכם כל איש אשר יקרב מכל זרעכם וגו׳ בכל הקדשים הכתוב מדבר יכול יהו חייבין עליהן מיד תלמוד לומר אשר יקרב אמר רבי אלעזר וכי יש נוגע שהוא חייב [ע] הא כיצד כל דבר שיש לו מתירין אינו חייב עד שיקרבו מתירין וכל דבר שאין לו מתירין אינו חייב עד שיקדש בכלי:

הדרן עלך חטאת העוף

ולד חטאת ותמורת חטאת וכן חטאת שמתו בעליה יתותו ושעיברה שנתה ושאבדה ונמצאת בעלת מום אם משכיפרו בעליה תמות. לכאורה משמע דהכי קאמר אם משכיפרו בעליה נמצאת שהיתה אבודה [פ״ז] בשעת כפרה מתה ונמצאת בעלת מום אפילו נמצא [פ״ח] [קודם כפרה] וקשה כיון דלא נמצא עד שיצא לגבי עלמא תמות וי״ל דמתניתין כרבנן דרבי שמעון דאמרי (תמורה דף טו.) אין חטאת מתה אלא באבודה בשעת כפרה והכא מיירי [פ״ט] בשעת כפרה אינה אבודה והא אם משכיפרו לא קאי אנמצאת אלא קאי אהאי דקאמר תמות וה״ק [צ] ונמצאת בעלת מום קודם כפרה אם משכיפרו בעליה [ק״א] באם לא נמצאת תמימה לא תמות לרבנן דרבי שמעון מ״מ אית לן למימר הכא תמות כיון דנמצאת בעלת מום וקשיא דאדרבה כל שכן כיון דאית בה דמויים אחרים עם הדיחוי דאבודה לית לן למימר דתמות כדאמרינן בתמורה (דף כב.) [ק״ב] באבודה ליכא לא שמיה אבוד כיון דלא חזי להקרבה בגילה וה״ג הוה לן למימר יותר דלא תמות כי נמצאת בעלת מוס מכי נמצאת דאתמר לא תמות לרבנן לכך נראה לפרש דודאי אם כיפרו בעליה קאי אנמצאת ובאבודה בשעת כפרה מיירי וה״ה כי נמצאת תמימה דתמות ונקט נמצאת בעלת מוס לרבותא דאע״ג דאיכא דיחוי המוס עם הדיחוי דאבודה וס״ד אמינא דלא תמות [ק״ג] קמ״ל דתמות וכמו כן נפרש גבי עיברה שנתה דמוקי לה בתמורה בפרק ולד חטאת (דף כב.) באבודה כדי שלא יקשה ממנה לריש לקיש דאמר עיברה שנתה רואים [ק״ד] כאילו היא עומדת בבית הקברות ורועה [ק״ה] ושעיברה שנתה שאבדה עם עיברה שנתה [ק״ו] והשתא קשיא כיון [ק״ז] דאע״ג למה לי עיברה שנתה והא כולי עלמא [ק״ח] דאבודה בשעת כפרה תמות ואם משכיפרו בעליה קאי אתרוייהו [ק״ט] אעיברה שנתה ואבדה ואתאבדה ואתאבדה ונמצאת בעלת מוס וי״ל דהכא נמי נקט לרבותא עיברה שנתה דאע״ג דאיכא דיחוי אחרינא עם דיחוי דאבודה [ר״א] מ״מ תמות וא״ת למאי דפריש״ל משכחנא ה׳ חטאות המתות דהא לא אמר בעיברה שנתה ונמצאת בעלת מוס דתמות אלא באבודה וכן כיפרה בעליה באחר לא אמרינן תמות אלא באבודה בשעת כפרה לרבנן דרבי שמעון אבל לרבי שמעון ניחא שפיר דהא [ר״ג] אית ליה דכיפרו בעליה אפילו בלא אבדה כלל תמות [ר״ד] י״ל דלרבנן נמי לא קשיא כל כך דמכל מקום משכח ה׳ חטאות המתות בה׳ עניינים [מ״] דאבודה תמות כשעיברה שנתה וכו׳ בשלא נמצאת עד לאחר כפרה [ר״ה]: **ואינה עושה תמורה.** שאם התפיס בהמה [ר״ו] אינה מקודשת הרא למיתה אלא: **לא** נהנין **ולא** מועלין. דכיון דאזלי לאיבוד לא שייכא בהו מעילה ולא קריבא בהו קדשי ה׳: [ר״ז] **ואם** עד שלא כיפרו בעליה תרעה עד שתסתאב. לא קאי אנמצאת בעלת מוס דמאי עד שתסתאב הרי היא כבר בעלת מוס אלא קאי אעיברה שנתה אי נמי קאי אבעלת מוס [ר״ח] ומאי תרעה כגון שנמצא בעל מוס עובר דמיד נדחית מהקרבת מזבח וקאמר תרעה אותה שנמצאת עד שתסתאב ויפול בה מוס קבוע דאז יהיה מותר למוכרה ולהוציאה לחולין ויביא בדמיה אחרת שיקרב למזבח: **ועושה**

ושאבדה ונמצאת בעלת מום. קודם שנתכפר בתמרת (תמורה כא:). **אם משכיפרו הבעלים.** אחרי כן בתמרת, תמות. ואפילו לרבנן דאמרי לקמן ופליגי עליה דרבי דאין חטאת מתה אלא שנמצאת לאחר שכיפרו הבעלים, בהא מודו, דאיכא תרתי לריעותא, דאבודה ונמצאת בעלת מוס, ועוד דבעלים כפרו בתחרת לאחר שנמצאת ודמו ליה בידים דלא רלו לכפר בה, ולהי נקט בעלת מוס, דאי תמימה הואיל ונמצאת קודם כפרה אפילו כיפרו הבעלים שוב בתחרת דועה (שם).

שיטה מקובצת

[פ״ז] חייב א״כ למה נאמר אשר יקריב לומר לך שאינו חייב עד שיוכשר ליקרב הא: [פ״ח] הוו נינהו מהנך: [פ״ט] שנתה כגון שלא הספיק להקריב עד שעיברה שנתה או: [צ] דהתם מיירי בחטאות ואשמות דהויין אימורין דקדשי קדשים תיבת היינו נמחק: [ק״א] העלאה בין בקדשי קדשים בין בקדשים קלים: [ק״ב] הלכך בקדשי קדשים נילף מיניה שכשם שמועלין בעולה שהיא ק״ק: [ק״ג] הדשן כן כל ק״ק מועלין באימורין והם חלק גבוה כמו עולה עד: [ק״ד] מעולה א״נ כמו כן שאני קטורת דהקטרה היא עבודה אחרת דלא היה בה הוצאת הדשן כדמשמע לקמן ודוק היטב ותמצא חילוק טוב: [ק״ה] ועשיר שוין הן מה: [ק״ו] וקדשיו יכול יהו חייבין עליו מיד דאשר יקדישו משמע משעה שהוקדשו בפה ת״ל אשר יקרב ומפרש ר׳ אלעזר וכי יש נוגע שהוא חייב כלומר היכי משמע שהוא חייב והא כתיב ההוא קרא בקדשים לא יאכל עד שיטהר בפ״ק דזבחים וקשה דהא תינח למאן דאמר במצורע מוחלט ובזב בעל שלש ראיות הכתוב מדבר ומאי עד שיטבול עד שיבא כפרתו א״כ בהכי מיירי קרא דלא יאכל בקדשים אלא למ״ד במצורע מוסגר ובזב בעל שתי ראיות הכתוב מדבר ומאי עד שיטהר ר״ל עד שיעריב שמשו דהיינו שישקע א״כ האי קרא דלא יאכל בתרומה איירי ואין ראיה מתרומה לקדשים אלא נראה להרב ר׳ יעקב מקינון דלפי סוגיא דזבחים אתא שפיר דקאמר התם שיש ג׳ פסוקים של שלש כריתות בטומאה אחת לכלל ואחת לפרט ובאותו פסוק שני שהוא הפרט כתוב בו אכילה ולהכי מתמה וכי יש נוגע שהוא חייב ודלא כפרט שבא לפרש הכלל אלא כדבר שהיה בכלל ויצא מן הכלל משמע דוקא אכילה אסר רחמנא ובזבחים פ׳ ב״ש הארכתי: [ק״ט] **ולא** הותר מכללו. כמו טומאה דהותרה בצבור: [ר״א] אבודה קודם כפרה ולא מצאה עד לאחר כפרה וקשה למה לי נמצאת: [ר״ב] נמצא תמימה כיון תיבת וקשה נמחק: [ר״ג] מיירי דבשעת כפרה: [ר״ד] בעליה בא לימלך לנו מה יעשה נאמר לו דתמות: [ר״ה] בתמורה דאבודת לילה: [ר״ו] תמות כמו אבודה דלילה קמ״ל דתמות דלא דמי לאבודת לילה דאינה ראויה לשום הקרבה אבל בעלת מום מ״מ קדמה קדושת דמים וכמו: [ר״ז] רואים אותה כאילו: [ר״ח] ורועה וה״פ דמתניתין ושעיברה: [ר״ט] כיון דאבדה למה תיבת דא״כ נמחק: [ס״] והא כ״ע מודה דאבודה: [ס״א] אתרוייהו כדפרישית אעיברה ותיבות ואבדה ואאבדה נמחק: [ס״ב] דאבודה וסד״א דלא תמות דהוי כמו אבודת לילה קא משמע לן דמכל מקום תמות דלא דמי לאבודת לילה כדפי׳ וצ״ע למאי דפרישית דעבדה שנתה אינה מתה אלא דוקא כשנמצאת אחר כפרה א״כ הנך תרתי בתרייתא חדא נינהו עברה שנתה ונמצאת בעלת מום דתרוייהו מיירי באבודה בשעת כפרה ועוד אפילו בלא עברה שנתה ובלא בעלת מום אמרינן דתמות כשהיה אבודה בשעת כפרה וא״כ כיון דבכל ענין אבודה מתה בין תמימה בין בעלת מום בין עברה שנתה בין לא עברה א״כ הנך תרתי דעברה שנתה ובעלת מום ואבודה כולהו לא הוו אלא חדא וא״כ קשה דחמש חטאות היכי משכחת להו פי׳ בתוס׳ דאין הכי נמי דחמש חטאות לא מתוקמי לרבנן רק לרבי שמעון דאית מחיבת מ״מ עד תיבת דאית נמחק: [ס״ג] דאית ליה: [ס״ד] תמות או י״ל: [ס״ה] כפרה ועוד דמ״מ כיון דאיכא רבותא גבי בעלת מום וגבי עיברה שנתה כדפי׳ הילכך תרתי חשיב להו אבודה בשעת כפרה מתה גם כשעברה שנתה וכמו כן מתה גם נמצאת בעלת מום לכך חשיב להו תרתי: [ס״ו] בהמה לקדושה לא קדשה תחתיה דהא. תיבות אינה מקודשת נמחק: [ס״ז] מום ומיירי כגון תיבות ומאי תרעה נמחק:

[ס״ח] [זבחים מה: ע״ש], תמורה כא:, ג) בלבור הס״ד ואח״כ אין בין כו׳ מתירין בין בדבר שאין לו מתירין: **דתנו רבנן כו׳ ומה פגול שהוא.** חמור כ״כ שהוא חייב קרבן בידיעה אחת כשנודע לו שאכל פיגול שאינו צריך שתי ידיעות כטומאת מקדש וקדשיו דבטומאת מקדש וקדשיו בעינן שתי ידיעות ידיעה בתחלה וידיעה בסוף והעלם בנתיים דכתיב (ויקרא ה) ונעלם מכלל שידע והדר כתיב והוא ידע הרי כאן שתי ידיעות: **וקרבנו קבוע.** דהאוכל פיגול בשוגג מביא חטאת בהמה: **ולא הותר מכללו.** בצבור [ס״ט] אין חייבין כו׳: **והותרה מכללה.** כגון פסח הבא בטומאה אינו דין כו׳: [ע] **דרבות כל הקדשים לטומאה.** בין שיש להן מתירין בין שאין להן מתירין: **יכול.** אם הוא דבר שיש לו מתירין יהו חייבין עליו משום טומאה מיד קודם שיקרבו מתירין ואותן שאין להן מתירין יהו חייבין עליהן משום טומאה לאלתר קודם שינתנו בכלי: **ת״ל אשר יקרב.** והאי יקרב משמע נגיעה דבגיגיעה לחודה מחייב דכי יגע (ויקרא יא) מתרגמינן ארי יקרב ואמר ר״א וכי יש נוגע שהוא חייב כדת א״כ למה נאמר אשר יקרב דמשמע נגיעה בעלמא [ב] (לא [ד]) משמע נגיעה בעלמא אלא הכי משמע אינו חייב עליו משום טומאה עד שיכשר ליקרב דהיינו עד שיקרבו מתירין: **הא כיצד כל דבר שיש לו מתירין וכו׳.** ונותר אתי חילול חילול מטמא כדאמרינן בפס׳ זבחים (דף מה.):

הדרן עלך חטאת העוף

ולד חטאת וחמורת חטאת וחטאת שמתו בעליה יתותו. דהני הוו [ג] מהנך ה׳ חטאות המתות והנך ג׳ מתות לעולם בין לפני כפרה בין לאחר כפרה ולד חטאת להכי מתה שהרי אינה ראויה לכפרה שלא הפריש מתחלה לכך ותמורת חטאת נמי להכי מתה שהרי בלה בעבירה דלא ימיר כתיב [ה] וחטאת שמתו בעליה נמי להכי מתה דאין כפרה למתים למיתתן כיפרה עליהם: **שעיברה שנתה ושאבדה.** עד שהיא תמימה ושוב נמצאת והרי היא בעלת מוס אם כיפרו הבעלים בחחרת שלא רלו להתכפר בדמי זו [ו] שעברה שנתה [ז] או שאבדה ונמצאת בעלת מוס תמות ואפילו נמצאת קודם כפרה ונתכפרו בעליה בחחרת תמות הואיל ונמצאת בעלת מוס אבל אם נמצאת תמימה קודם כפרה אע״פ שנתכפרו בחחרת אינה מתה אלא תרעה והכי אמרינן במסכת תמורה בפרק ולד חטאת (דף כב.): **ואינה עושה תמורה.** דכיון דנתכפרו בחחרת דאלא להמיר לא לקדושת דמים ולא לקדושת מזבח הילכך לא אלימא למיתפס אחרים בתמורה ואע״ג דבעלמא בעל מוס עושה תמורה דכתיב [ח] או רע בטוב הכא לא תפיס: **ולא נהנין.** מהם לכתחלה הואיל וקדושין הוו ואם נהנין אין מועלין בהן מדאורייתא אלא מדרבנן ואינו משלם אלא קרן בלבד: **ואם**

ולד חטאת וחמורת חטאת וחטאת שמתו בעליה יתותו. דהני הוו [ג] מהנך ה׳ חטאות המתות והנך ג׳ מתות לעולם בין לפני כפרה בין לאחר כפרה ולד חטאת להכי מתה שהרי אינה ראויה לכפרה שלא הפריש מתחלה לכך ותמורת חטאת נמי להכי מתה שהרי בלה בעבירה דלא ימיר כתיב [ה] וחטאת שמתו בעליה נמי להכי מתה דאין כפרה למתים למיתתן כיפרה עליהם: **שעיברה שנתה ושאבדה.** עד שהיא תמימה ושוב נמצאת והרי היא בעלת מוס אם כיפרו הבעלים בחחרת שלא רלו להתכפר בדמי זו [ו] שעברה שנתה [ז] או שאבדה ונמצאת בעלת מוס תמות ואפילו נמצאת קודם כפרה ונתכפרו בעליה בחחרת תמות הואיל ונמצאת בעלת מוס אבל אם נמצאת תמימה קודם כפרה אע״פ שנתכפרו בחחרת אינה מתה אלא תרעה והכי אמרינן במסכת תמורה בפרק ולד חטאת (דף כב.): **ואינה עושה תמורה.** דכיון דנתכפרו בחחרת דאלא להמיר לא לקדושת דמים ולא לקדושת מזבח הילכך לא אלימא למיתפס אחרים בתמורה ואע״ג דבעלמא בעל מוס עושה תמורה דכתיב [ח] או רע בטוב הכא לא תפיס: **ולא נהנין.** מהם לכתחלה הואיל וקדושין הוו ואם נהנין אין מועלין בהן מדאורייתא אלא מדרבנן ואינו משלם אלא קרן בלבד:

ואם קשיא כל כך דמכל מקום משכח ה׳ חטאות המתות בה׳ עניינים [מ] דאבודה תמות כשעיברה שנתה וכו׳ בשלא נמצאת עד לאחר כפרה [ר״ה]: **ואינה עושה תמורה.** שאם התפיס בהמה [ר״ו] אינה מקודשת הרא למיתה אלא: **לא** נהנין **ולא** מועלין. דכיון דאזלי לאיבוד לא שייכא בהו מעילה ולא קריבא בהו קדשי ה׳: [ר״ז] **ואם** עד שלא כיפרו בעליה תרעה עד שתסתאב. לא קאי אנמצאת בעלת מוס דמאי עד שתסתאב הרי היא כבר בעלת מוס אלא קאי אעיברה שנתה אי נמי קאי אבעלת מוס [ר״ח] ומאי תרעה כגון שנמצא בעל מוס עובר דמיד נדחית מהקרבת מזבח וקאמר תרעה אותה שנמצאת עד שתסתאב ויפול בה מוס קבוע דאז יהיה מותר למוכרה ולהוציאה לחולין ויביא בדמיה אחרת שיקרב למזבח: **ועושה**

ושאבדה ונמצאת בעלת מום. קודם שנתכפר בתמרת (תמורה כא:). **אם משכיפרו הבעלים.** אחרי כן בתמרת, תמות. ואפילו לרבנן דאמרי לקמן ופליגי עליה דרבי דאין חטאת מתה אלא שנמצאת לאחר שכיפרו הבעלים, בהא מודו, דאיכא תרתי לריעותא, דאבודה ונמצאת בעלת מוס, ועוד דבעלים כפרו בתחרת לאחר שנמצאת ודמו ליה בידים דלא רלו לכפר בה, ולהי נקט בעלת מוס, דאי תמימה הואיל ונמצאת קודם כפרה אפילו כיפרו הבעלים שוב בתחרת דועה (שם).

ואם עד שלא כיפרו הבעלים תרעה עד שתסתאב ותמכר [ח] ויקחו בדמיה אחרת ועושה תמורה ומועלין בה: **גמ'** [ט] מאי שנא רישא דלא קא [י] מיפלגי ומאי שנא סיפא דקא מיפלגי רישא פסיקא ליה סיפא לא פסיקא ליה הא תנא ליה גבי תמורה תנא התם משום תמורה תנא הכא משום מעילה: **מתני'** [כ] המפריש [א] מעות לנזירותו לא נהנין ולא מועלין מפני שהן ראוין [ג] לבא כולן שלמים מת [ד] והיו לו מעות סתומין יפלו לנדבה [ב] מעות מפורשים דמי חטאת ילכו לים המלח [ה] לא נהנין ולא מועלין דמי עולה יביאו עולה ומועלין בהן [ו] דמי שלמים יביאו שלמים ונאכלין ליום אחד [ז] ואין טעונין לחם: **גמ'** מתקיף לה ריש לקיש וליתני נמי המפריש מעות [ח] לקינים לא נהנין ולא מועלין מפני שהן ראוין להביא תורין שלא הגיע זמנן ובני יונה שעבר זמנן אמר רבא אמרה תורה [ט] במעות סתומין הבא שלמים אמרה תורה [י] הבא תורין שלא הגיע זמנן (לא) [יא] אינן ראויין למזבח: **מתני'** [כא] רבי שמעון אומר הדם קל [יב] בתחלה וחמור בסופו נסכין חומר בתחלתן וקל בסופן [יג] [יד] דם בתחלתו אין מועלין יצא לנחל קדרון [טו] מועלין בו [טז] נסכין בתחלתן מועלין בהן תורין לשיתין אין מועלין בהן: **גמ'** ת"ר [יז] מועלין בדמים דברי ר' מאיר ור"ש וחכ"א אין מועלין מ"ט דמ"ד אין מועלין [יח] אמר עולא אמר קרא [1] ואני נתתיו לכם שלכם הוא דבי ר' ישמעאל תנא לכפר לכפרה נתתיו ולא למעילה רבי יוחנן אמר אמר קרא [1] כי הדם הוא בנפש יכפר [יט] [כ] לפני כפרה כלאחר כפרה הוא מה לאחר כפרה אין בו מעילה אף לפני כפרה אין בו מעילה ואימא [כא] מה לפני כפרה יש בו מעילה אף לאחר כפרה יש בו מעילה וכי יש לך דבר שנעשית מצותו ויש בו מעילה אמאי לא הרי

ואם עד שלא כיפרו הבעלים. בחטאת נמצאו ורוצין להתכפר בדמי אותה שהיא בעלת מום הואיל ומסאבא וקיימא תמכר ולאחר ויביא בדמיה חטאת ואותה שעברה שנתה תרעה עד שתסתאב ותמכר ויביא בדמיה אחרת. **ועושה תמורה ומועלין בה הואיל וקדושה קדושת דמיס: גמ' ומאי שנא הני יב** [כב] **רישא** [כג] **דלא קא מפליג בהו.** ואמר דלעולם ימותו בין משכיפרו בין עד שלא כיפרו: **רישא פסיקא ליה.** דלעולם ימותו דמאי דפלגה איכא לפלוגי ברישא התם ליכא למימר כיפרו ולא כיפרו דולד חטאת ותמורת חטאת אינהו גופייהו לא הוו חטאת וחטאת שמתו בעליה נמי הא מתו להו בעליס אבל בסיפא איכא לפלוגי: **הא תנא ליה גבי תמורה.** כי האי גוונא: **תנא הכא משום תמורה.** אילדי דאיילי בתמורה איילי נמי במעילה: **והכא תנא משום מעילה.** ואילדי דאיילי במעילה איילי נמי בתמורה: **מתני' המפריש מעות לנזירותו.** ולא פירש אלו לחטאת ואלו לעולה ואלו לשלמים: **לא נהנין ולא מועלין.** בכל אותן מעות: **מפני שהן ראויין להביא בכולן שלמים.** כלומר דבכל [כג] מנה ומנה מצינן למימר זה הפרישם לשלמים ושלמים קדשים קלין הינהו ואין בהן מעילה כדתנן בפ' קמא (לעיל דף ז:) קדשים קלין לפני זריקת דמיס אין מועלין בהן ומאי טעמא אזיל לקולא דאי אמרת [כד] נימא שהן ראויין ל"ק, ד) ל"ל מהני עולה ואיכא מעילה בכולהו מכל מקום דמי שלמים איכא בינייהו דאינן בני מעילה ואי מייתי עלייהו קרבן מעילה אישתכח דקא מייתי חולין לעזרה הלכך [כה] [כו] לקולא לא נהנין ולא מועלין: **מעות סתומות.** לא פרש: **יפלו לנדבה** [כז]. דהלכה היא בזיר: **דמי חטאת ילכו לים המלח.** דחטאת שמתו בעליה הואיל וקדושין הוו ואם נהנו אין מועלין בהן דאורייתא אלא מדרבנן דמייתי קרן לחוד: ואם עד שלא כיפרו הבעלים. שעדיין לא כיפרו באחרת ורוצים להתכפר בדמי אלו אותה שהיא בעלת מום כיון דמסאבא וקיימה תמכר ואלתר ויביא חטאת בדמיה ואותה שעברה שנתה תרעה עד שתסתאב ותמכר ויביא בדמיה אחרת: ועושה תמורה ומועלין בה. הואיל והקדושין הוו ואם נהנו אין מועלין בהן מדאורייתא אלא מדרבנן דמייתי קרן לחוד: ואם עד שלא כיפרו הבעלים. שעדיין לא כיפרו באחרת ורוצים להתכפר בדמי אלו אותה שהיא בעלת מום כיון דמסאבא וקיימה תמכר ואלתר ויביא בדמיה חטאת ואותה שעברה שנתה תרעה עד שתסתאב ותמכר ויביא בדמיה אחרת: ועושה תמורה ומועלין בה. כיון דלא כיפרו בעליה משום דלא אזלא לקולא דאי אמרת דמי חטאת ילכו לים המלח אזיל